

Værdisætning af Smallegade 48

Besigtiget i Februar 2015
af Stine Marie Rosenberg

Identifikation

Matrikel 37a
Smallegade 48
2000 Frederiksberg

BBR: 147-113781-4

Opførelses år: 1863

Areal: 214 kvm bolig

Arkitekt: Hans Christian Henning Wolff

Anvendelse: bygningen står tom

Ejer: Andelsforeningen A/B Smalle – Howitz
(Smallegade 48 / Howitsveh 67)

Bevaringsstatus: Bevaringsværdi 7 (på skala fra 9-1 hvor er 9 er lav og 1 er høj) udført af kulturstyrelsen i 1994.

Indledning

Bygningen, denne værdisætning omhandler, ligger på matrikel 37a, der strækker sig mellem Smallegade og Howitzvej. Grundens samlede areal er 2439 kvm og ligger på det, der betegnes som den centrale del af Frederiksberg. Husets samlede areal er 214 kvm (114 kvm bebygget areal).

Der ligger, ud over Smallegade 48, 3 større bygninger på grunden. Bygningen på Smallegade 48 er en mindre bygning på ca. 278 kvm (139 kvm bebygget areal), som blev opført i april 1862 som villa. Et par år efter, i 1865, opførtes en anden mindre bygning på grunden, begge bygninger er tegnet af arkitekt Henning Wolff. I følge den nuværende andelsbolig har den anden bygning fungeret som stald til villaen. Senere er der opført to etageejendomme mod Howitzvej (1884). Værdisætningen vil til dels omhandle de omkringliggende bygninger på matriklen, især bygningen der er tegnet af Wolff og opført få år efter Smallegade 48.

På begge sider af Smallegade 48 ligger to etagebyggerier begge på 5 etager med gavlene mod matrikel 37a. Smallegade 46 er opført i 1903 og har en symmetrisk facade med fine stendekorationer. Her er butikker i underetagen. Smallegade 50 er opført i 1890 og har fine symmetriske facader. Her har tidligere været butikker i underetagen, der i dag er omdannet til boliger. På den modsatte side fra Smallegade 48 ligger Porcelænsghaven. Bygningerne er opført mellem 1861 og 1919.

Historisk analyse

Huset på Smallegade 48 er opført i 1863 og blev oprindeligt bygget som villa – se original plantegning på næste side. Huset er, ifølge tegningen, tegnet af den danske arkitekt Henning Wolff i 1861. Huset er bygget i røde tegl med karnap, pergola og relieffer på facaden - typisk træk ved en historicistisk villa. I 1965 opførtes en anden bygning på grunden også tegnet af Wolff. Bygningen har højst sandsynlig fungeret som en form for portner bolig med tilhørende stald. I dag er den ombygget til boliger.

Efter at Frederiksberg blev en selvstændig kommune i 1841, begyndte den nye by at tage form. Det var dog først i midten af 1860'erne, at der rigtig blev bygget. Bebyggelsen i den nye kommune var fra starten præget af villaer. Villaen var en ny boligtype i Danmark, og særligt to arkitekter var med til at forme dens karakter, nemlig J.D. Herholdt og Henning Wolff. Wolff var som arkitekt særligt knyttet til Frederiksberg, hvor han har tegnet et utal af villaer. Disse 2 bygninger på Smallegade 48 fremgår ikke på lister over, hvad Wolff har bygget i sit virke som arkitekt.

I 1887 sker den første ændring i facaden mod Smallegade. Et vindue ændres til en dobbeltdør. Ændringen ansøges og udføres af Creditforeningen for Haandværkere og industridrivende i København (J. nr. 49 1887). Senere får denne bank navnet Haandværkerbanken i København A/S, som må eje huset på dette tidspunkt. Der ansøges i 1982 om ændringer på det andet hus - ændringerne ansøges af Hr. Bankkasser Mikkelsen.

Smallegade fungerer som beværtning fra ca. 1890. Først under navnet 'Emilie Lyst' og senere ændrer den navn til 'Bjørnstad'. - se billeder til højre.

I 1921 bliver der på matriklen, helt ud mod Smallegade, opført en lille ostebod. Den lille butikbygning skal være midlertidig, men ender med at stå på grunden i mange år. Osteboden er opført som en lille tagpapdækket kiosk af udmuret bindingsværk. (J. nr. 7881 fra 1921)

I 1928 ansøges der om ændringer af bygningen igen. Her viser den eksisterende tegning, at bygningen nu fungerer som restaurant formentlig 'Bjørnstad'. Se plantegning på næste side. Der ligger flere forslag til ændringen af bygningen, disse forslag er udført af arkitekt Louis Jeppesen. Det

Emilie Lyst ca. 1890

Bjørnstad ca. 1913

Grunden set fra smallegade, med små butikker 1983

sidste forslag er tegnet af arkitekt Svend Svendsen, dette forslag ender med at blive godkendt. Alle forslag indbefatter en delvis nedrivning af den eksisterende bygning. Der ønskes at etablere små butikker ud mod Smallegade og for at overholde krav om den daværende bebyggelsesprocent, må noget eksisterende fjernes. Der etableres samtidig et vindfang. Setegninger for ændringerne på næste. Restauranten drives på dette tidspunkt af en Clemmensen.

I 1950 sker der igen nogle ændringer på facaden. Taget ændres yderligere og der indsættes større vinduer på 1. sal. Ændringerne ønskes for at indrette huset til vævestue. I 1961 får Frederiksberg kommune tilbudt at købe grunden efter et dødsbo, men afslår da de mindre butikker mod Smallegade har uopsigelige lejemål frem til 1980 (J. nr. 4-31 1961). Fra at håndværkerbanken ejede bygningen og frem

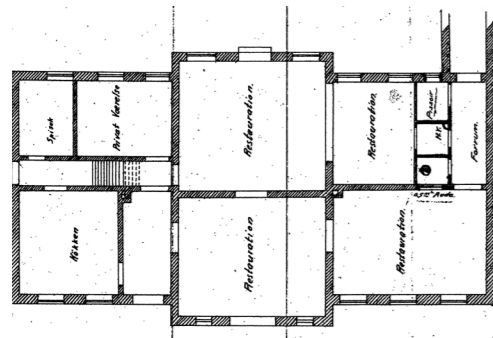
til i dag er der flere ejere. Det fremgår af diverse byggesager:
1921 - Hr. Direktør Kaptajn T.T. Goldberg
1923 - Godsejer G.A. Grinewsky
1928 - H.P. Rasmussen

I maj 1990 etableres A/B Smalle - Howitz andelsboligforening. Smallegade 48 bliver udlejet til VÆV48 som driver en væverskole samt væveri i bygningen frem til ????. Samtidig udlejes et rum i en årrække til forskellige fotografer.

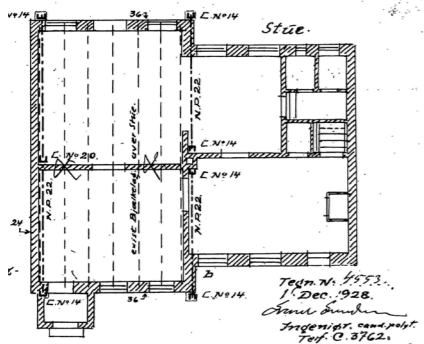
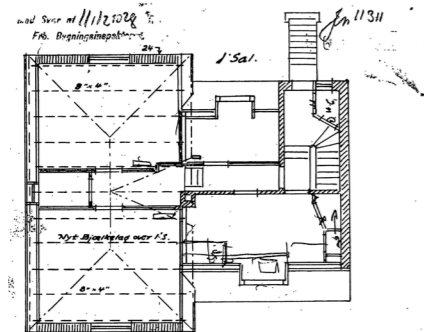
Tegningen ovenover er ikke målfast. Det er den originale tegning fra 1862. Sineret H. C. H. Wolff 10 april 1861

- fra Frederiksberg byggesag- og tegningsarkiv

Plan af Smallegade 48 i 1928. Tegningerne er ikke målfaste.
- fra Frederiksborg byggesag- og tegningsarkiv

Smallegade 48 i 1928. Tegningerne er ikke målfaste.
- fra Frederiksborg byggesag- og tegningsarkiv

Den ene af de små butikker står der stadig, i dag beklædt med brædder og huser en pølsevogn. De andre blev revet ned med hjælp fra kommunen. Der har tidligere været en passage fra Smallegade til Howitzvej, som i dag er blevet spærret så kun foreningens beboere har adgang igennem deres gård. Foreningen havde en årrække problemer med stiknarkomaner, som fik udleveret metadon fra apoteket i Smallegade 46. Derfor er der i dag opsat hegn mod Smallegade.

Antikvarisk analyse

Huset er bygget i overgangen mellem klassicismen og historicismen. Wolff tegnede overvejende historisistiske villaer, men Smallegade 48 har en del klassisistiske elementer og bygningsdele.

Vinduerne mod gården, i det oprindeligt var husets stue, er originale. Det er nogle høje flotte tofags vinduer. Der er flere elementer der indikere at vinduerne er originale. Hamborghængslerne, og både de indvendige og udvendig beslag, er typiske for klassicismens vinduer.

På samme side, omkring hoveddøren er der en fin indfatning, trukket i portland cement.

Det store vinduesparti mod gaden samt vinduerne i den lille kanop mod gården er af ældre dato. Dog ikke originale.

Døren der sidder i det lille vindfang mod gaden tyder også på at være original. Tykkelsen, hamborghængslerne med dekoreret top og sommerfuglesamlinger. Der er dog lavet en del tilføjelser og ændringer på selve døren i løbet af årene.

Trappen til 1. sal er typisk klassisistisk. Det samme er fyldningsdørene samt deres håndtag, der sidder flere steder i huset. Om de alle er originale fra husets opførelse er svært at sige.

Teknisk analyse

Huset er oprindeligt opført med en ydermur af gule mursten og teglbelagt saddeltag i røde teglsten, og har formentlig stået sådan frem til de større ændringer er udført i 1928. De ændringer der er udført på facaderne, er udført med en blanding af røde og gule musten.

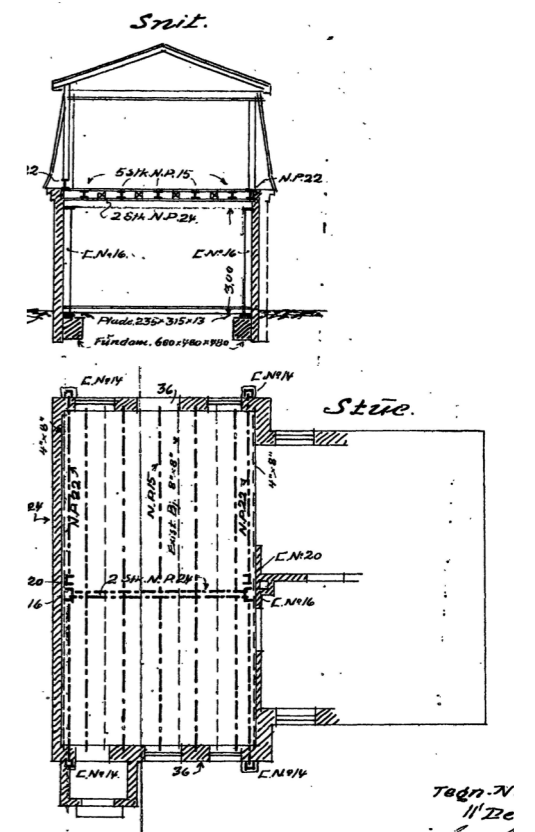
Facaden mod nord synker, det ses både indvendigt hvor gulvene hælder og udvendigt hvor bygningen på et tidspunkt er blevet forsynet med en støttende mur i tegl.

Det nye tag minder om en amerikansk lade i sit udtryk. På tegninger fra 1928, som ses til højre, ses det at den nye 1. sal er bygget med tværgående stålbjælker. Udenfor er den nye etage understøttet af 4 jernstolper, samt to indvendigt. I dag er jernstolperne delvist blottede og godt rustne. Det nye tag er dækket med tagpap, der flere steder er revnet.

Huset er ikke blevet regelmæssigt vedligeholdt og har stået til forfald de sidste mange år. Det ses især tydeligt på facaderne. Murværket bærer flere steder præg af mange års manglende vedligeholdelse. Flere steder er fugerne manglende og dette har resulteret i, at fugt er trængt ind i murværket. Facaderne er flere steder repareret med cementpuds, som tydeligvis har været et forsøg på en hurtig lappeløsning. Huset står uden nogen synlig sokkel.

Indvendigt bærer huset også præg af adskillige lappeløsninger. Huset har oprindeligt været pudset med luftkalkmørtel på rørvæv. I dag er der flere steder opsat gipsplader - formentlig for at dække over efterisolering. Det ser alt sammen ud til at være gjort uden at forholde sig til de eventuelle detaljer, det kan dække over.

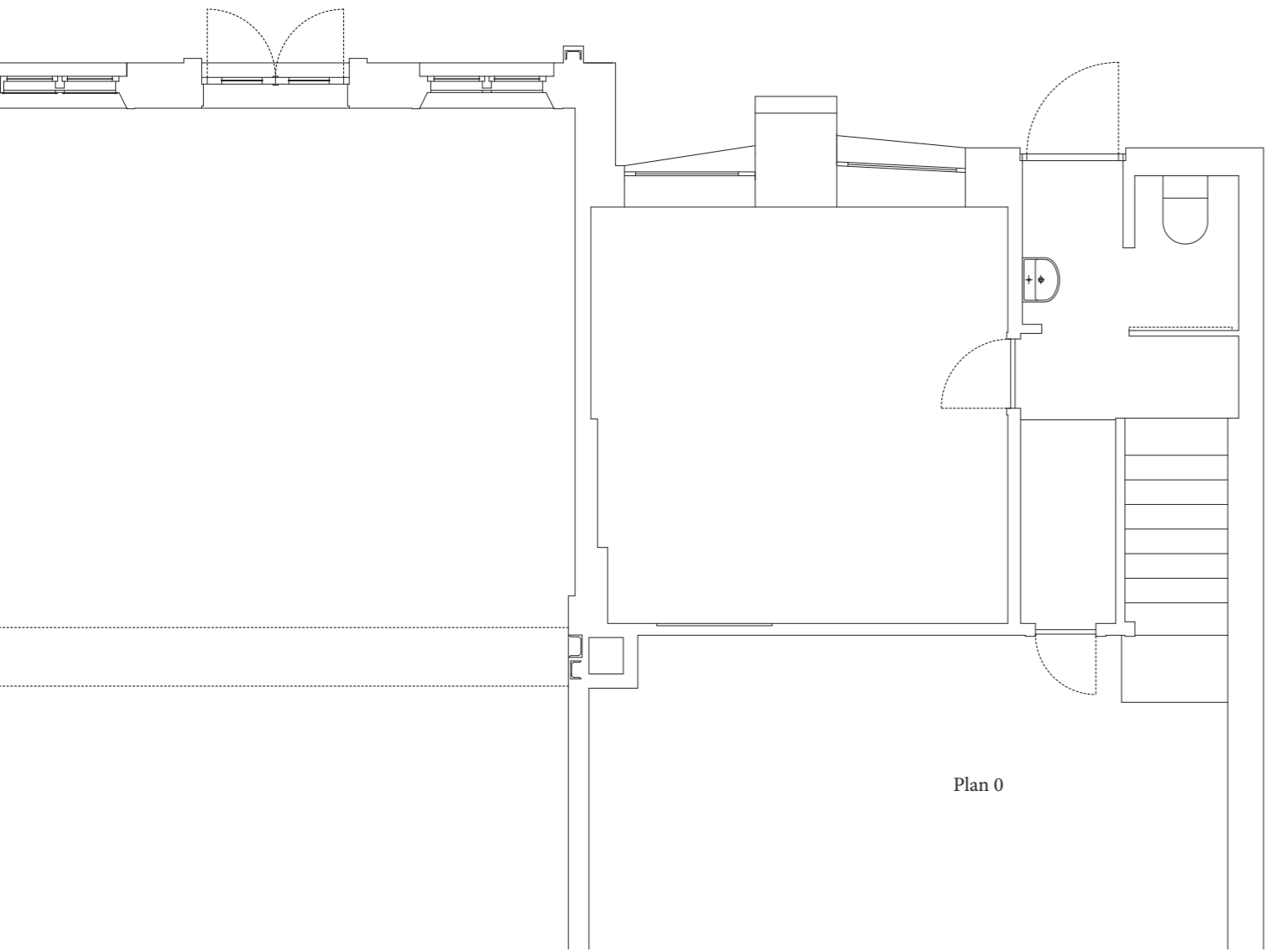
Huset har tydeligvis været dårligt isoleret, og efter at huset har stået ubeboet de sidste par år er der fugtigt og dårligt indeklima. Det er tydeligt at se fugtens indtrængen indvendigt i form af skimmelsvamp. Køkkengulvet har været udsat for en vandskade og der er under gulvbrædderne spor af hussvamp. Der er idag centralvarme indlagt i huset. Huset er forsøgt efterisoleret indefra.

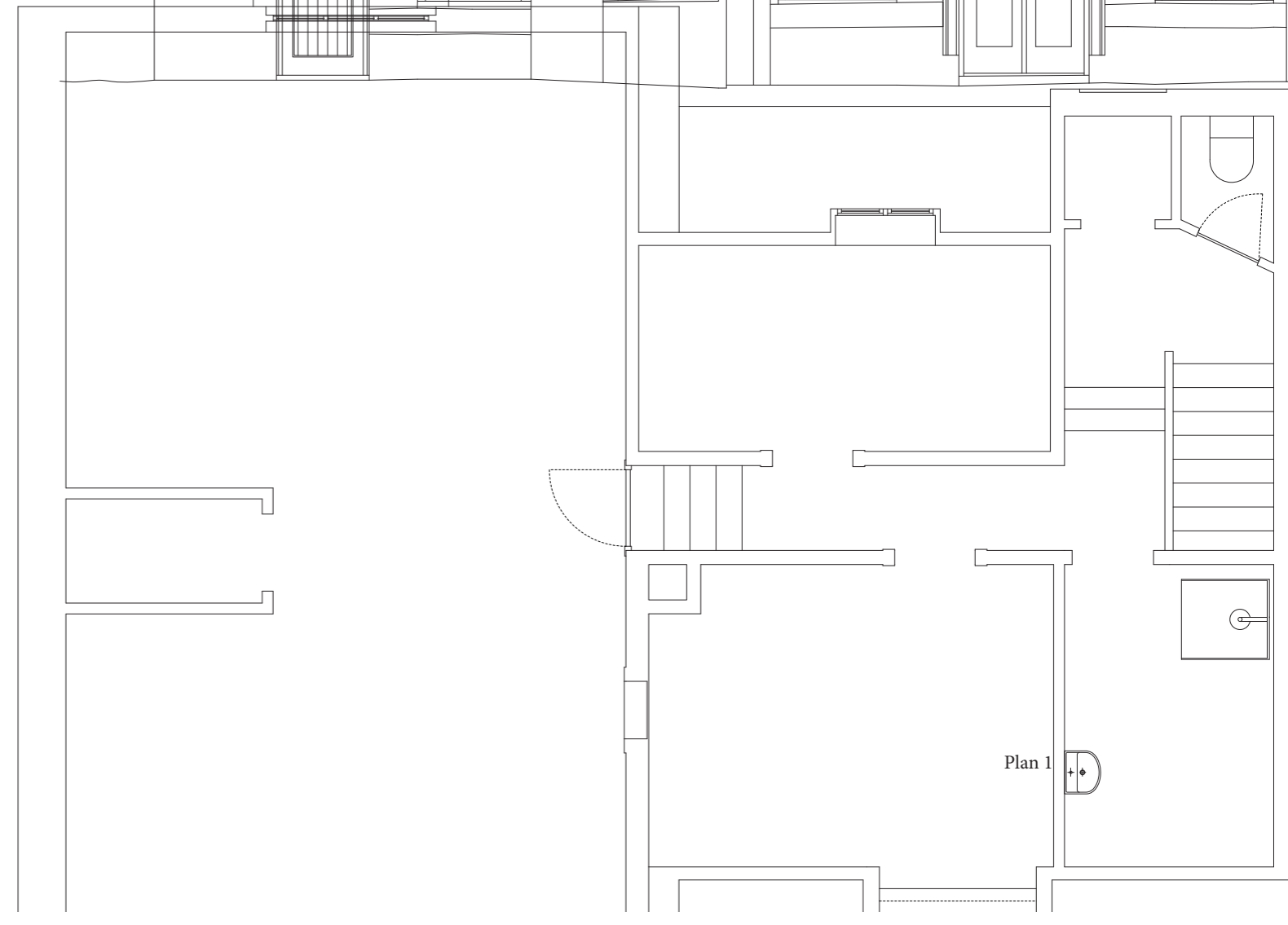
Facade mod Smallegade

Plan 0

Facade mod gården

Plan 1

Ydre registreringer

1. forskellige lag af maling / 2. originalt overmalet hænsel / 3. hoveddør
4. rustent h-jern / 5. relief / 6. forstærkning af mur
7. murværk repareret med portland cement / 8. faldefærdigt murvær / 9. udgang fra køkken

Indre registreringer

1. dørgreb / 2. originalt vindue / 3. det store rum 1sal, mod syd
4. original hasp / 5. vindue 1sal / 6. dør mod gang
7. nedfaldent loft, rørvæv / 8. elevatorskakt / 9. det store rum 1sal, mod nord

Arkitektonisk analyse

Bygningens oprindelige udtryk er svært at genkende i bygningen, som den fremstår i dag. Huset var oprindeligt bygget symmetrisk. Bygningskroppen har gennemgået en lang række ændringer både på eksteriør og interiør. Specielt gælder det efter den større ombygning i 1928.

Huset er i dag malet med plastikmaling i en lys gul farve. Malingen er delvist skallet af og bobler flere steder, hvilket kan skyldes fugt under overfladen. Under det gule lag af maling ses en rød nuance. Huset har tidligere været kalket rødt. Gavlen og vindfanget der er bygget i 1928 er et tilfældigt mix af røde og gule tegl, dette kan være grunden til kalkningen. Et billede fra ca. 1980 viser huset rødmalet.

Facadeudtrykket og detaljerne, som ses på de gamle arkivbilleder, er ikke til stede i dag. Dels på grund af karnappens ændring ved udvidelsen af det større rum på 1. sal og dels på grund af malingen, der formentlig dækker over de ændringer og ombygninger, der er udført på facaden.

Wolffs huse er kendt for at fremtræde enkle og aflæselige på det ydre, som et funktionalistisk hus fra 1940. Det ses på den gamle tegning og billeder viser, at det har været diskrete reliefvirkninger udført af mursten. Det eneste sted, der i dag er synlige facadedetaljer, er omkring havedøren i det store rum, der ved husets opførelse har siddet fra spisestuen og ud i haven.

Nogle af vinduerne er originale og har senere fået monteret forsatsruder. Nogle få steder er der isat vinduer med termoruder.

Husets interiør, fra det blev bygget i 1863, er ligesom facaderne ikke til at genkende i dag. Wolff er kendt for, at hans huse har gode planløsninger med

velfordelte rum. Det er tydeligt, at huset har været bygget til en velstillet familie, med høje fine stuer og blik til haven. Da huset går fra villa til restaurant i 1928, sker der stort set ikke ændringer på de indre rumligheder. Se planen på en af de tidligere sider.

Huset har lidt under mange ombygninger og adskillige dårlige lappeløsninger. Indretningen har i dag gennemgået så mange ændringer, at ingen funktioner ligger hvor de originalt var placeret.

Da huset blev omdannet fra villa (og til bank?) til beværtning beholdt køkkenet sin plads. Senere er der blevet bygget toiletforhold i underetagen til restaurant gæster.

Under den større ombygning i 1928, hvor huset blev delvist nedrevet, blev køkkenet flyttet fra stuen til 1.sal for at selve restauranten ikke skulle blive mindre.

Da huset igen blev omdannet til delvis beboelse og delvis erhverv i 1950, er husets indretning igen ændret markant. Køkkenet er kommet i stueetagen og der er installeret bad og toilet på 1. sal. Facadeændringerne er godkendt på den præmis, at det udføres med samme forbandt som det eksisterende.

I det store rum i underetagen, som engang har fungeret som stue og spisestue, er der stuk, den kan meget vel være original. Den er dog delvist skjult flere steder af gipsplader.

Smallegade 48 i 1950. Tegningerne er ikke målfaste.
- fra Frederiksberg byggesag- og tegningsarkiv

Smallegade 48 ca.1980. Foto Egon Andersen

Smallegade 48 ca. 2006

Husets placering

Huset skiller sig markant ud fra den omkringliggende etagebebyggelse, der idag omgiver huset ud mod Smallegade. Huset er det eneste tilbageværende lavtliggende villahus på den side af Smallegade. På den modsatte side af Smallegade finders der stadig en del af de gamle lave villahuse - de er i dag i brug som forretninger, cafeer og andre former for erhverv.

Kareen som huset ligger i består hovedsageligt af etagebyggerier ud mod de gader der omslutter kareen. Der er dog en del mindre bygninger i de omkringliggende gårdrum, gamle fabrikker og lagerbygninger, som i dag er omdannet til boliger.

Der går en fin akse igennem matriklen, fra Smallegade langs huset, videre igennem gården og til sidst imellem de to etageggerier mod Howitzvej. Lige ved siden af huset står et stort gammel ??? træ. Ellers er gårdrummet på denne matrikel et virvar af funktioner og belægninger, som ikke rigtigt hænger sammen. Overfyldte cykelskure, ubenyttede opholdsteder og affaldskontainere der på nuværende tidspunkt ses fra hele gården.

Det skur der engang har huset en af de små butikker i smallegade, huser i dag en pølsevogn. Skuer er lukket helt til og ligesom huset er det misvedligeholdet.

På gavlen af Smallegade 50 er opført et stort gavlmaleri af Bent Holstein, i 2006 malede kunstneren en del gavle i Smallegade.

Der er enormt stor forskel på den atmosfære, der omgiver huset på forsiden og bagsiden. Fra Smallegade virker huset rodet, isoleret og gemt væk. Fra gården derimod emmer huset at noget eventyrligt, omkranset af en enorm efeu og grønne omgivelser.

De bærende bevaringsværdier

Der er ingen dominerende arkitektoniske træk i huset, der gør det er bevaringsværdigt i sig selv. Efter den lange række ændringer og ombygninger har huset mistet sin kulturhistoriske værdi. De historicistiske træk er svært at finde i bygningen som den står i dag. De få originale vinduer og døre, samt de tilbageværende detaljer er dog værd at bevare.

Huset placering og den stemning, der er omkring det, er særlig. Det er sjældent, at man ser en lille villa ligge og putte sig i en lomme som dette, ud mod en større vej.

Det er derfor ikke huset i sig selv der er bevaringsværdigt. Det er sammenhængen mellem huset, atmosfæren omkring det og den bymæssige kontekst det ligger, som jeg vægter højt.

Efeuen der omslutter huset og det gamle store træ er værd at bevare, det er vigtigt for den stemning det er med til at give i gården og træet har formentlig stået der siden husets opførelse.

Anbefalinger

Selvom huset har gennemgået de mange ændringer, er det vigtigt at bygningens arkitektoniske udtryk som helhed bevares.

Generelt trænger hele huset til en gennemgribende restaurering, da det er meget misvedligeholdet. Det gælder alt fra de ydre facader, til de indre vægge, gulve og lofter.

Husets facader skal renses ned. Plastik maling skal væk. Efeuen bør bevares så vidt muligt at det kan lade sig gøre.

En del af vinduerne og de udvendige døre skal skiftes, da de fleste af dem er i meget dårlig stand og ikke originale.

Lige nu er, hvad der engang var huset højloftede stuer, et stort rum, der er adskilt fra resten af bygningen. Jeg vil foreslå at huset igen får en mere samlet helhed og derfor ombygges og åbnes op, som det tidligere har været.

Skuret ud mod Smallegade, der oprindeligt har fungerede som butik

Hvis der opføres nye bygninger, bør det overvejes at opføre dem i fodaftrykket af de tidligere små butikker.

Det rækværket, der er opsat mod Smallegade af kommunen bør fjernes, så der igen bliver skabt en passage igennem matriklen.

Arkitekt Henning Wolff 1828 - 1880 (Hans Christian Henning Wolff)

Wolff gik på akademiet i København (1843-53*) i en periode hvor G.F. Hetsch dominerede undervisningen i arkitekturfaget. Hetsch var en ledende skikkelse i senklassicisme. Wolff vakte allerede i akademitiden interesse for tidens nye strømninger. HVAD? Wolff tegnede en periode hos Gottlieb Bindsbøl og var senere medarbejder hos J. D. Herholdt. Tiden hos Bindsbøl og Herholdt gjorde, at Wolff for størstedel af sit arbejde, arbejdede med den enkle arkitektur uden stilpræg.

Henning Wolff blev i 1858 bygningsinspektør for den nye Kommune Frederiksberg-Hvidovre. Han blev i stillingen frem til 1869. Han har været med i udformningen af de store villakvarterer, der i midten af århundredet især voksede frem omkring Gl. Kongevej.

Wolff har tegnet over 30 historicistiske villaer på Frederiksberg. Desværre er størstedelen revet ned. Det var ganske enkle murstenshuse, men murstenene er benyttet i opfindsomt mønstermurværk, og tagudhængenes blondeudskæringer er varieret på mange måder.

Wolff var optaget af gode, ærlige og sunde materialer - en villa skulle holde mange generationer.

Hans største værk var det nu nedrevne Marstrands Bryggerier/ Kongens Bryghus på Vodroffsvej fra 1965.

Wolff blev i 1859 angrebet af rygmarvstæring, og han var bundet til kørestol de sidste 20 år af sit liv. Han tegnede de sidste mange år en del villaer, som han aldrig selv kom ud og se.

*Han blev optaget på Kunstakademiet oktober 1843. Avancerede til arkitektklassen december 1847. Vandt den lille sølvmedalje 1849 og den store 1853. Han vandt desuden Neuhausens Præmie samme år.

Værdisætning af Smallegade

Besigtiget i februar 2015
af Stine Marie Rosenberg

Identifikation

Smallegade
2000 Frederiksberg

Anlagt år: ca. 1651

Ejer: Frederiksberg Kommune

Indledning

Smallegade er en større centralt placeret vej på Frederiksberg som forbinder Gl. Kongevej og Peter Bangsvej. Smallegade er forholdvis trafikkeret.

Historisk analyse

Området, hvor Smallegade ligger i dag, kunne i 1600-tallet ikke benyttes til landbrug. Jorden var lavtliggende, fugtig og meget lerholdig. I 1675 opførtes et teglværk, Teglgården.

Vejen der i dag hedder Smallegade blev anlagt omkring 1651. Navnet Smallegade er først kendt fra 1790.

Smallegades berømteste hus var Mønstins hus i nr. 2. Hovedbygningen blev opført i 1800 og er senere blevet fredet og flyttet længere ned af gaden.

Efter at Frederiksberg blev en selvstændig kommune i 1841 begyndte byggeriet på de tidligere marker stille at tage til. Smallegade bestod i en tid af få landsteder. I 1957 hvor vesterport blev revet ned strømmede alle der havde råd ud af byen for at købe jord og bygge villaer og landsteder.

Ejendommene omkring Allégade og et par ejendomme på Smallegade var for det meste ejet af velhavende københavnere, som brugte ejendommene til landsteder og lysthuse. For dem, der ikke havde råd til landsteder, blev Frederiksberg et sted for søndagsudflugter.

Allégade, med sine traktørsteder, var for det højere hoffolk og velbestående københavnere. Hvor kuske, karle og byens mindrebemidlede søgte om i Smallegade. Her havde de fleste huse ikke forhaver, så krohaverne lå bag bygningerne.

I 1861 opførte Ferdinand Emilius Novel en tobakfabrik på sin grund på Smallegade (hvor porcelænsfabrikken senere kom til at ligge), der var på dette tidspunkt massere af arbejdskraft. I den modsatte ende af Smallegade boede folk nemlig som sild i en tønde. Men ellers var Frederiksberg de riges fritidssted.

I 1869 startede Alumina deres produktion på Frederiksberg. Fabrikken blev bygget på hjørnet af Nordre Fasanvej og Smallegade. Området blev over en lang årrække udbygget til den Porcelænsfabrik, som vi kender størrelsen af i dag.

1857

1880

1896

I slutningen af 1800-tallet var Frederiksberg halvt villaby med store haver og halvt landsby med gårde. Smallegades nordside var i 1880 præget af lave huse. Dog overtog femetagers huse den lave bebyggelsen på denne side efter år 1900. Det eneste lave byggeri der i dag er tilbage på den nordlige side er Smallegade 48.

Den sydlige side af Smallegade bevarede tilgængelig de lave huse længere. En del af det lavere byggeri blev først nedrevet efter byggeriet af Frederiksberg Rådhus, for at gøre plads til parkeringspladser.

Der er flere steder i Smallegade blevet opført huse i nyere tid. Dette gælder hovedsageligt området omkring Rådhuset.

De gamle porcelænsfabrikker blev i starten af 2000 transformeret til et nyt boligområde.

Antikvarisk analyse

Der er en del ældre bygninger på Smallegade som alle er godt bevaret og som giver gade kulturhistorisk værdi. Det gælder både etagebyggeri og mindre lavt byggeri. Mønstins hus som i dag er placeret på hjørnet af Smallegade og Bredgade foran den lille sø andebakken er det bedst bevarede byggeri.

Teknisk analyse

Smallegades tekniske tilstand er fin. Vejen er belagt med ny asfalt for et par år siden, ca. 2009.

Fortorve og cykelstier er på hele gaden også i god stand. Smallegade er en forholdsvis befæret trafikvej og flere steder er der etableret mulige overgange for både cyklister og gående.

Få steder er der langs vejen parkeringspladser.

Oliemaleri af Smallegade, ca. 1800

Smallegade 1941

Rådhuset under opførelse, Smallegade 1925.

Arkitektonis analyse

Smallegade er som nævnt tidligere en blanding af højt og lavt byggeri. Smallegade slår et knæk i den vestlige enden mod Nordre Fasanvej, og flere steder ned igennem Smallegade forskyder bygningerne sig en del i forhold til hinanden. Dette er med til at give en fornemmelse af at vejen bugter sig lidt.

De forskellige bygningers facader er med til at give Smallegades 'vægge' et varieret udtryk.

Mange af etageejendommene er opført i slutningen af 1800-tallet og er dekoreret med relieffer, mønstre i forskellige nuancer af teglsten og fint udførte stendekorationer. En del af af facaderne står i røde eller gule teglsten, nogle facader er pudset op og en del af dem er i løbet af de sidste par år blevet sat i stand og malet.

Facadernes farvepalette er gennemgåenden i forskellige varianter af beige, røde og brunlige nuancer. Der er dog et par af de mindre huse på den synlige side af gade der skiller sig ud i blå, gule og røde farver.

Mange af de butikslokaler der ligger i stueetagerne har stadig de gamle fine detaljer om vinduer og døre.

I den vestlige ende afgrænses Porcelænsghaven mod Smallegade med et højt hegn af glas. Glasset fungerer formetlig som et lydæmpende element for bebyggelse bagved, disse glashegn virker fremmede for området og afgrænser mulighed for direkte adgang til det grønne område.

I den østlige ende, hvor Rådhuset er placeret, virker gaden mere åben, dette skyldes den store åbne parkeringsplads og det omkringliggende lave byggeri. De nyere bygninger der er opført i den østlige ende har ikke de samme æstetiske og arkitektoniske kvaliteter som de ældre etageejendomme i gade har. Her er facaderne opført i glas, beton, stål og skalmure.

Som resten af Frederiksberg er Smallegade beplantet med træer flere steder langs vejen.

Analyse af de sociale forhold

Smallegade er i følge lokalplanen under kategorien beboelse og erhverv. Der er en del butikker, cafeer og erhvervslejemål, især i stueetagerne ud mod Smallegade - dette gælder stort set hele gade, dog med undtagelser. Gaden er dog ikke et handelsstrøg

hvor gående færdes i stor stil, men der er kommet en del mere handel de sidste par år og de fleste lokaler er i brug. Det gælder især mindre delikatesser butikker, et par isbutikker og mindre kaffesteder som er med til at øge aktiviteten.

Et par steder ned igennem Smallegade er der mulighed for ophold på diverse små cafeer samt for enden af Solvej som er en lukket vej fra Howitzvej mod Smallegade enden. Her er der etableret en lille plads med fin mønstret brostensbelægning samt mulighed for ophold på små bænke omgivet af grønt.

Midt på Smallegade er der adgang til Frederiksberg Have, som medføre en større aktivitet omkring dette sted. På parkeringspladsen bagved Rådhuset er der hver lørdag i sommerhalvåret loppetorv, dette skaber en stor aktivitet på pladsen. Disse aktiviteter er samtidig med til at øge aktiviteten på resten af Smallegade med flere gående og cyklister.

Anbefalinger

De fine facader på de ældre etageejendomme er særdeles bevaringsværdige. Det er vigtigt at de i fremtiden bliver vedligeholdt og restaureret med de rigtige materialer og så vidt muligt bevare de fine detaljer og udtryk de fleste stadig har i dag. Dette gælder også Frederiksberg Rådhuset.

Området omkring Porcelænsghaven burde løses med et materiale der ikke er så fremmet for resten af området og samtidig åbnes lidt mere op og invitere til ophold.

